

Dosarul nr. 1ra-972/2022

1-14103275-01-1ra-05072022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Plămădeală Ghenadie, Stratulat Galina, Burduh Victor, Bejenaru Iurie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorii în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și Plîngău Alexandru, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Paraschiv-Buga Ion XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 03.07.2012 - 19.06.2013 (prima instanță);
2. 16.08.2013 - 07.11.2013 (instanța de apel);
3. 17.01.2014 - 23.01.2019 (prima instanță) ;
4. 21.03.2019 – 07.07.2020 (instanța de apel) ;
5. 16.11.2020 – 01.03.2021 (instanța de recurs ordinar);
6. 05.04.2021 – 13.04.2022 (instanța de apel);
7. 05.07.2022 – 11.10.2022 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 19 iunie 2013, Paraschiv-Buga Ion a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b), 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, din motivul lipsei faptei infracțiunii.

2. Sentința a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care Paraschiv-Buga Ion să fie condamnat în baza art. 171 alin. (3) lit. b), 172 alin. (3) lit. a), 84 Cod penal, la 25 de ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

3. Prin decizia Colegiului penal al curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013, a fost admis apelul declarat, casată sentința, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, fiind constatate încălcări a prevederilor art. 33 Cod de procedură penală.

4. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 23 ianuarie 2019, Paraschiv-Buga Ion a fost condamnat în baza:

- art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal la 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis;

- art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal la 11 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Paraschiv-Buga Ion i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

5. Pentru a pronunța sentința, prima instanța a constatat că:

5.1. Paraschiv - Buga Ion în perioada anilor 2008 - 2010, în timp ce domicilia în XXXXX, împreună cu nepoata sa minoră, XXXXX, știind cu certitudine că ultima este minoră și nu a atins vârsta de 14 ani, având scopul satisfacerii poftei sexuale, profitând de imposibilitatea acesteia de a-și exprima voința și de a se apăra din cauza vârstei fragede, și constrângere fizică exprimată prin tragerea de păr, prin constrângere psihică, intenționat, în diferite circumstanțe de loc și timp, în domiciliul situat în XXXXX întreținea cu aceasta raporturi sexuale contrar voinței minorei XXXXX.

Prima instanță a calificat aceste acțiuni ale inculpatului Paraschiv-Buga Ion în baza art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal – violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acestuia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșit cu bună – știință asupra unui minor.

5.2. Paraschiv - Buga Ion în perioada anilor 2008 - 2010, când domicilia în XXXXX, împreună cu nepoata sa minoră, XXXXX, concomitent cu raporturile sexuale întreținute, cu scopul satisfacerii sexuale în forme perverse, profitând de imposibilitatea minorei XXXXX de a-și exprima voința din cauza vârstei fragede, prin constrângere fizică exprimată prin tragere de păr, constrângere psihică, în diferite circumstanțe, de mai multe ori și regulat, intenționat, și-a satisfăcut pofta sexuală în forme perverse, acțiunile perverse și întreținerea contrar voinței părții vătămate rapoarte sexuale perverse oral-genitale.

Prima instanță a calificat aceste acțiuni ale inculpatului Paraschiv-Buga Ion în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal – acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică și psihică, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite asupra unei persoane care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.

6. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către:

6.1. Procuror, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Paraschiv-Buga Ion să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b), 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse definitive conform art. 84 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 20 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că inculpatul a primit o pedeapsă prea blândă care se înclină mai mult înspre limita minimă a sancțiunii stabilite, de

unul dintre articolele de care se învinuiește (între 10 și 20 ani), cum s-a stabilit - 12 ani pentru art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal și 11 ani pentru art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, deși în speță sunt două infracțiuni, respectiv modalitatea de calcul a pedepsei definitive, or urma ca în sumă să stabilească un număr mai mare de ani, cel puțin o cifră mai apropiată de cea solicitată de acuzare - 20 ani închisoare, care este proporțională faptelor comise de inculpat.

6.2. Avocatul Banaru Vadim cu inculpatul Paraschiv-Buga Ion, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința inculpatului Paraschiv-Buga Ion de sub învinuirea înaintată.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- prima instanță nu a examinat toate probele din dosar, nu s-a expus la cererile formulate de avocatul Gumeniuc I. în interesul inculpatului depuse la faza finisării urmăririi penale, cât și în ședința preliminară care a avut loc la Judecătoria Strășeni, și care sunt anexate la dosarul penal, astfel fiind lăsate fără examinare;

- prima instanță a admis probe inadmisibile care urmau a fi excluse din dosar și nu puteau fi puse la baza sentinței de condamnare;

- declarațiile martorilor care au locuit în casa unde se pretinde că au fost săvârșite infracțiunile, instanța le-a calificat în felul că persoanele respective nu au fost martori oculari a circumstanțelor de fapt, deși au locuit nemijlocit în acea perioadă de timp. Or, cum puteau fi apreciate declarațiile martorilor Șevenco Oxana, care de fapt nici nu este martor reieșind din prevederile Codului de procedură penală, martorul Cotelea Diana, care este colaborator de poliție, care a participat la reținerea tatălui părții vătămate Morari Constantin, Țeberneac Diana, care de facto este psiholog, participând la audierea părții vătămate la centrul "AMICUL", sau a lui Moraru Vasile și a lui Osmotescu Nina;

- instanța nu a stabilit nici cu aproximație perioada de timp în care a avut loc măcar un singur episod al faptelor infracționale, iarna, primăvară vară sau toamnă, sau măcar anul 2008, 2009, 2010, considerând ca și dovedite faptele indicate în rechizitoriu în lipsa stabilirii măcar cu aproximație a locului unde s-a săvârșit infracțiunea, perioada de timp sau alte circumstanțe importante ale pricinii care urmau a fi stabilite;

- la (f.d. 10, vol. I) este anexată cererea lui Olievschi Natalia prin care solicită organului de urmărire penală să fie recunoscută ca reprezentant legal al lui XXXXX, datată cu 04.04.2012. La 04.04.2012, minora XXXXX avea vârsta de 14 ani;

- potrivit art. 77 Cod de procedură penală, anume autoritatea tutelară poate fi reprezentant legal și nu Olievschi Natalia, care nu este autoritatea tutelară, or potrivit materialelor cauzei penale (f.d. 11, vol. I), este procura din 05.04.2012 emisă de administrația publică locală, prin care se împuternicește ca Olievschi Natalia să fie recunoscută ca reprezentant legal al minorei XXXXX, adică după ce aceasta a participat la acțiunile de urmărire penală fără a avea careva calitate și fără un temei legal;

- de către organul de urmărire penală au fost încălcate prevederile art. 251 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, la emiterea ordonanței din 04.04.2012 de recunoaștere a lui Olievschi Natalia ca reprezentant legal (f.d. 15, vol. I), ordonanței din 04.04.2012 de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui XXXXX (f.d. 18, vol. I), procesului-verbal de audiere a părții vătămate din 04.04.2012 (f.d. 19, vol. I);

- în procesul-verbal de audiere a părții vătămate minore din 04.04.2012 (f.d. 19, vol. I), se observă că data, ora și durata audierii au fost corectate, la materialele cauzei nefiind identificată vreo mențiune conform prevederilor art. 248 alin. (1) Cod de procedură penală, motiv din care este lovit de nulitate;

- la f.d. 21, vol. I, este o copie a unui proces-verbal de audiere a lui Șevcenco Oxana, în calitate de martor din 09.04.2012 din altă cauză penală, și anume din cauza penală de învinuire a lui Morari Constantin, tatăl părții vătămate, care a declarat că: *„În rezultatul audierii copilului XXXXX pot concluziona că mărturiile depuse sunt susținute de mesaje non -verbale, specifice cazurilor de abuz sexual”*. Martorul Șevcenco Oxana, era în imposibilitate să indice în rezultatul audierii copilului XXXXX, dacă acest proces-verbal a fost întocmit la 09.04.2012, iar ea nu a participat la audierea lui XXXXX din 04.04.2012;

- la f.d. 24, vol. I, este ordonanța privind efectuarea expertizei din 02.04.2012, din cauza penală nr. 201233011 (cauza lui Morari Constantin). Nu este clar, în ce circumstanțe un act din altă cauză se regăsește în cauza penală de învinuire a lui Paraschiv-Buga Ion, care a fost începută la 04.04.2012, pe când ordonanța privind dispunerea expertizei este datată cu 02.04.2012, adică până la începerea urmăririi penale;

- raportul de expertiza medico - legală nr. 110 din 03.04.2012, probă pe care prima instanță și-a întemeiat soluția, la fel este datat anterior începerii urmăririi penale, respectiv această probă este inadmisibilă din considerentele că din conținutul acestui raport, pe partea verso este indicat: că din conținutul ordonanței pe perioada 2003-2012 a fost violată de către tatăl Morari Constantin, or raportul este o copie a unui alt raport de expertiză medico-legală, dintr-o altă cauză penală, aparent a lui Morari Constantin, care nu figurează ca complice a lui Paraschiv – Buga Ion, și nici Paraschiv-Buga Ion nu a figurat ca complice a lui Morari Constantin, ceea ce denotă că din nou au fost încălcate prevederile art. 94 pct. 4), 8) Cod de procedură penală;

- la f.d. 29, vol. I, prima instanță a făcut referire în sentință la corpul delict, un CD-R cu înregistrări video, deși la faza judecării cauzei s-a expus asupra refuzului de a fi vizualizat acest CD-R, din motiv că a fost recunoscut ca corp delict prin ordonanța din 25.05.2012 din cauza penală nr. 2012330116, care la fel este o copie a unei alte ordonanțe din cauza penală de învinuire a lui Morari Constantin, și nu are relevanță asupra cauzei penale de învinuire a lui Paraschiv-Buga Ion. Astfel spus, este un corp delict din altă cauză penală;

- la f.d. 120, vol. I, este o copie a procesului-verbal de audiere a lui XXXXX din 02.04.2012, la fel care este datată anterior pornirii urmăririi penale în cauza

penală nr. 2012330132 din 04.04.2012, cât și cauza penală nr. 2012330274 a fost pornită în iunie 2012, iar acțiunea procedurală datează din luna aprilie 2012, astfel nu este clar cum pot fi prezentate acte procedurale efectuate înainte de pornirea urmăririi penale;

- din conținutul probelor prezentate de partea acuzării nu poate fi probată vinovăția inculpatului, din simplu motiv că nici pe un episod nu a fost constatat nici faptul existenței pretinsului raport sexual sau act. La fel, nu a fost stabilită cu aproximație nici perioada în care ar fi avut loc aceste acțiuni, vara - 2008, toamna - 2009, sau iarna – 2010;

- partea vătămată a dat de două ori declarații sub jurământ, purtând răspundere penală (f.d. 187, 196-198), unde a negat careva acțiuni îndreptate în privința sa de către inculpat, declarații ce corespund cu declarațiile martorilor apărării;

- la (f.d. 38, vol. I), este raportul de examinare medico-legală nr.23 din 22.01.2009, care a fost prezentat de partea apărării, acest raport a fost efectuat în cauza penală de învinuire a lui Ambroci Vasile, care ar fi violat-o pe partea vătămată, în acest raport s-a stabilit că la 22.01.2009, leziuni corporale lipsesc, himenul este integru. Ceea ce presupune că partea vătămată nu a avut raporturi sexuale cel puțin până la acea dată. Ulterior, acuzarea i-a încriminat inculpatului și infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) Cod penal, doar după ce avocatul Pavlov Victor a prezentat acest raport când inculpatul se afla în arest preventiv doar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) Cod penal;

- pretinsele fapte indicate în rechizitoriu nu coroborează cu alte probe în ansamblu, ceea ce denotă că învinuirea adusă este una formală, fiind lipsită de probe directe, care să poată proba existența măcar a unui singur episod infracțional, la care să fie indicat locul, timpul, modul de săvârșire a infracțiunii cât și probe ce ar demonstra incontestabil existența faptei infracționale;

- care a fost necesitatea de a audia suplimentar partea vătămată dacă dânsa sub sancțiunea răspunderii penale a fost audiată de 2 ori, unde a confirmat că între ea și inculpat nu a fost nimic și nu a avut careva relații sexuale;

- nu a fost prezentată nici o probă directă, care să demonstreze existența raporturilor și sau actelor sexuale, nu a fost stabilit cu aproximație nici timpul în care a fost săvârșită infracțiunea, nu este indicat locul în care a avut loc infracțiunea, cu atât mai mult s-a stabilit că inculpatul din anul 2008 locuia în alt loc decât unde se pretinde că s-a comis infracțiunea. La fel, prima instanță nu s-a expus asupra datelor cu privire la intrarea și ieșirea inculpatului de pe teritoriul Republicii Moldova, informația din baza de date „ACCES”, care este la materialele cauzei.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

7.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că motivele invocate în apel sunt nefondate, or urmărirea penală și examinarea cauzei în prima instanță s-a desfășurat în strictă conformitate cu prevederile legale, nefiind constatate încălcări

care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate, iar starea de fapt și de drept stabilită prin sentință, concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță.

În acest sens, instanța de apel a menționat că nu există temei de a da o nouă apreciere probelor, fiind solidară cu concluziile primei instanțe, aceasta fiind motivată temeinic și legal, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic declarațiile părții vătămate din instanța de apel, în care aceasta a negat că inculpatul a săvârșit asupra ei careva acțiuni violente cu caracter sexual, deși la urmărirea penală și la audierea suplimentară în prima instanță a declarat despre activitatea infracțională a lui Paraschiv-Buga Ion, instanța de apel motivând că modificarea poziției procesuale poate fi explicată din punct de vedere psihologic, prin încercarea de a ușura poziția procesuală a inculpatului, cât și din cauza posibilelor presiuni exercitate asupra sa, ținând cont de specificul infracțiunii incriminate, iar atitudinea oscilantă a acesteia nu poate influența situația de fapt stabilită.

La fel, instanța de apel a indicat că prima instanță la individualizarea pedepsei a ținut cont pe deplin de prevederile articolelor 7, 61, 70, 75, 84 Cod penal.

8. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către avocatul Banaru Vadim în numele inculpatului Paraschiv-Buga Ion, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că:

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel;

- nu sunt întrunite elementele infracțiunii;

- în decizia instanței de apel lipsește analiza și aprecierea probelor, or aceasta a transcris probele, fără a fi verificate și cercetate în ședința de judecată conform art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală;

- instanța de apel era obligată să examineze atât în fapt, cât și în drept cauza, cu examinarea motivelor indicate în cererea de apel, inclusiv și să stabilească circumstanțele prevăzute în art. 389 Cod de procedură penală;

- decizia instanței de apel în mare măsură este o transcriere a sentinței primei instanțe;

- pretinsul timp al comiterii infracțiunilor este indicat în rechizitoriu: perioada anilor 2008-2010, însă nu este redat nici cu aproximație când a fost săvârșită vreo acțiune infracțională din partea inculpatului, iarna, primăvara, vara sau toamna, la fel nu este stabilit nici anul 2008, sau 2009, sau 2010. Acest fapt nu a fost stabilit nici în cadrul urmăririi penale, nici la judecarea în prima instanță și nici în instanța de apel;

- în cauza penală privindu-l pe Paraschiv-Buga Ion nu a fost numită nici o expertiză medico-legală a părții vătămate minore existând doar 2 acte medicale și din altă cauză penală;

- instanța de apel eronat a reflectat în decizia din 07.07.2020, că partea vătămată a susținut declarațiile făcute în prima instanță, or dânsa în ședința din 07.07.2020 din cadrul instanței de apel a declarat că nu a întreținut niciodată raporturi sexuale și nici alte acțiuni sexuale cu inculpatul Paraschiv-Buga Ion;

- în decizia instanței de apel nu este indicat motivul prin care au fost respinse probele la care apărarea a făcut referire în cererea de apel și în dezbaterile judiciare, inclusiv declarațiile părții vătămate care coroborează cu celelalte probe, inclusiv și cu declarațiile inculpatului. Mai mult, partea vătămată în ședința de judecată din cadrul instanței de apel din 07.07.2020 avea vârsta de 22 ani, având la întreținere 2 copii minori, fiind în deplină rațiune, a confirmat că nu a fost abuzată sau agresată sexual de către inculpatul Paraschiv-Buga Ion, această poziție este similară și cu cea redată în cadrul ședințelor de judecată din prima instanță - din 09.04.2015 și 12.12.2014.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2021, a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a constatat că instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, cât și în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în rechizitoriu pe fiecare episod în parte, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul apărării, nefiind clar, în special, care declarații, acestea fiind divergente, ale părții vătămate au fost admise și care respinse.

La fel, instanța de recurs ordinar a notat că instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul apărării și repetat în recursul ordinar.

Totodată, instanța de recurs ordinar a remarcat că potrivit proceselor - verbale ale ședinței judiciare și materialelor cauzei, dosarul a fost distribuit completului format din judecătorii Balmuș S., Robu O. și Mânăscurtă I., a continuat judecarea cauzei completul – Furdui S., Ursu L. și Gîrbu S., dar au finisat judecarea cauzei și pronunțat decizia contestată judecătorii Teleucă S., Gîrbu S. și Furdui S., însă în materialele cauzei lipsește încheierea președintelui instanței motivată pe criteriile prescrise în art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală și pct. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, despre schimbarea judecătorilor Robu O., Mânăscurtă I. și Ursu L.

Instanța de recurs ordinar a indicat că încălcările nominalizate au lezat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Astfel, instanța de recurs ordinar a concluzionat că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o decizie care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror și admis apelul declarat de către inculpat cu avocatul său, casată sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Paraschiv-Buga Ion a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b), 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunilor.

10.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit incorect starea de fapt, care nu corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate incorect, astfel prima instanță eronat a ajuns la concluzia de a fi recunoscut vinovat inculpatul Paraschiv-Buga Ion de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.171 alin. (3) lit. b), 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că prima instanță la adoptarea sentinței, nu a ținut cont de prevederile art. 101 alin. (1), art. 384 alin. (3), art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală, iar concluziile primei instanțe cu privire la condamnarea inculpatului Paraschiv - Buga Ion sunt neîntemeiate și neprobate, or prima instanță nu a luat în considerare că la cauza dedusă judecății nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, astfel concluziile primei instanțe referitor la materialul probator nu au fost examinate detaliat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a indicat că, potrivit rechizitoriului inculpatul Paraschiv-Buga Ion se învinuiește în aceea că el, în perioada anilor 2008 -2010 în timp ce domiciliu în XXXXX, împreună cu nepoata sa minoră XXXXX, știind cu certitudine că ultima este minoră și nu a atins vârsta de 14 ani, cu scopul satisfacerii poftelor sexuale, profitând de imposibilitatea acesteia de a-și exprima voința și de a se apăra din cauza vârstei fragede, prin constrângere fizică exprimată prin tragerea de păr, totodată prin constrângere psihică, intenționat în diferite circumstanțe și perioade de timp întreținea cu aceasta la domiciliul din XXXXX, raporturi sexuale contrar voinței minorei.

Astfel, instanța de apel a reținut că Paraschiv-Buga Ion, a fost învinuit, că a săvârșit infracțiunea, prevăzută de art.171 alin (3) lit. b) Cod penal, violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința asupra unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani.

Tot el, a fost învinuit că în perioada anilor 2008-2010, aflându-se la domiciliul din XXXXX, concomitent cu raporturile sexuale întreținute, cu scopul satisfacerii

poftei sexuale în forme perverse, profitând de imposibilitatea minorei XXXXX de a-și exprima voința din cauza vârstei fragede, prin constrângere fizică exprimată prin tragerea de păr totodată prin constrângere psihică, în diferite circumstanțe, de mai multe ori, regulat, intenționat, și-a satisfăcut pofta sexuală în forme perverse, prin întreținerea contrar voinței ultimei raporturi sexuale perverse oral-genitale.

Astfel, instanța de apel a indicat că Paraschiv-Buga Ion a fost învinuit că a săvârșit infracțiunea, prevăzută de art. 172 alin.(3) lit. a) Cod penal, acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.

În continuare, instanța de apel a notat că în speță nu a fost constatată fapta prejudiciabilă, or ținând cont de prevederile art. 24, 27, 99-101 Cod de procedură penală, în urma cercetării sub toate aspectele a probelor administrate, verificate minuțios, prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, și a conchis că din probele administrate la materialele dosarului rezultă că vinovăția inculpatului Paraschiv-Buga Ion în comiterea infracțiunilor imputate, nu a fost constatată.

Instanța de apel a menționat că, la rejudecarea cauzei în instanța de apel, fiind audiată suplimentar, partea vătămată, XXXXX a declarat că, nu ține minte ce a declarat la judecătoria Călărași. A declarat că, nu este vinovat inculpatul, că declarațiile lui tata le-a pus lui Paraschiv-Buga Ion, deoarece tatăl său la vârsta de 8 ani a violat-o. Paraschiv-Buga Ion nu este vinovat. La judecată permanent venea cu procurorul, care venea și o lua cu mașina. El îi spunea ce trebuia de făcut în instanță și ce trebuia să spună, îi spunea să declare că Paraschiv-Buga Ion este vinovat. Careva acțiuni sexuale din partea lui Paraschiv-Buga Ion nu au fost. Avea 8 ani când a violat-o tatăl, probabil anul 2006.

Tatăl său mai are de stat încă 8 ani închis, în 2013 a fost condamnat. Dosarul lui tata se examina paralel cu dosarul lui Paraschiv-Buga Ion, în aceeași zi, nu ține minte anul. Când a fost audiată la poliție erau 4 femei nu ține minte cine erau ele. Din partea sa din rude nu erau prezente deoarece le-au dat afară. Locuia la acel moment cu tata, mătușa, unchiul, bunica. Era impusă de către procurorul Golban să spună, că Paraschiv-Buga Ion este vinovat. Nu a contestat acțiunile care se impuneau să le spună, deoarece era minoră și nu cunoștea nimic din ce trebuie să facă. Când a dat declarații în fața instanței de apel împotriva lui Paraschiv-Buga Ion, nu ține minte cine a impus-o să spună că Paraschiv-Buga Ion este vinovat.

În acest context, instanța de apel a apreciat că declarațiile părții vătămate la această etapă a procesului nu pot fi considerate neveridice sau puse la îndoială, or în prezent, partea vătămată are vârsta de 24 ani, conștientizează totalmente cele invocate, la dosar lipsesc careva acte ce ar justifica, că ultima nu realizează cele declarate. La materialele cauzei lipsesc, probe care ar dovedi că ultima este sau a fost influențată de către inculpat sau alte persoane în interesele ultimului. Instanța

de apel a pus la îndoială declarațiile pe care însăși partea vătămată le neagă, date la urmărirea penală, fiind minoră, care ar fi putut fi influențată ușor la acea vârstă, (perioadă în care a suferit de pe urma acțiunilor tatălui său) la darea declarațiilor de către organul de urmărire penală, fapt confirmat de ultima.

La fel, instanța de apel a notat că probele prezentate de partea acuzării - declarațiile martorilor care au locuit în casa unde se pretinde că au fost săvârșite infracțiunile, deși prima instanță le-a calificat în felul că persoanele respective nu au fost martori oculari a circumstanțelor de fapt, nu s-a luat în considerare că ultimii de fapt au locuit nemijlocit în acea perioadă de timp.

Totodată, instanța de apel a reținut că partea acuzării nu a prezentat probe directe și pertinente care să dovedească cu aproximație perioada de timp în care a avut loc măcar un singur episod al faptelor infracționale, iarna, primăvară vară sau toamnă, sau măcar anul 2008, 2009, 2010, considerând ca și dovedite faptele indicate în rechizitoriu în lipsa stabilirii (măcar cu aproximație) a locului unde s-a săvârșit infracțiunea, perioada de timp sau alte circumstanțe importante ale pricinii care urmau a fi stabilite.

Mai mult, raportând declarațiile părții vătămate de la urmărirea penală pe care se bazează partea acuzării, cu cele ale martorilor care locuiau în casă cu minora în această perioadă, instanța de apel a constatat că din declarațiile părții vătămate de atunci - ea se afla practic mereu singură acasă, iar din declarațiile fratelui mai mic, bunica, frații tatălui ei, mereu se aflau prin preajmă în casă, iar în perioada când Paraschiv-Buga Ion venea acasă el dormea în altă odaie care avea o altă ieșire, fapt confirmat însăși de fratele cel mai mic.

Cu referire la procesele-verbale din 12.12.2014, 09.04.2015 (f.d. 187, 196-198), de audiere a părții vătămate XXXXX în prima instanță, unde a negat existența unor acțiuni cu caracter sexual în privința sa din partea inculpatului, instanța de apel a menționat că prin aceste două declarații a părții vătămate, care deja le-a depus sub jurământ, purtând răspundere penală, aceasta a declarat personal ceea ce de fapt și este, fără careva influențe, unde au fost prezenți atât acuzatorul de stat, pedagogul, cât și completul de judecată. Reieșind din cele expuse, aceste declarații corespund cu declarațiile martorilor părții apărării care au fost audiați, coroborând între ele și anume: Paraschiv-Buga V., Paraschiv O., Morari C., Nicolăiescu I., Buga Z., Dosca I., și martorul acuzării Crăciun M., reprezentatul legal a părții vătămate.

În continuare instanța de apel a indicat că la (f.d. 21, vol. I), organul de urmărire penală a anexat o copie a unui proces-verbal de audiere a lui Șevcenco Oxana, în calitate de martor din data de 09.04.2012, nu se exclude că din altă cauză penală și anume, din cauza penală de învinuire a lui Morari Constantin, tatăl lui XXXXX. Analizând conținutul procesului-verbal, martorul respectiv, care a avut calitatea de psiholog și a participat la acțiuni procedurale unde a fost prezentă XXXXX, aceasta a declarat: „În rezultatul audierii copilului XXXXX pot concluziona că mărturiile depuse sunt susținute de mesaje non-verbale, specifice cazurilor de abuz sexual.”

Instanța de apel a stabilit că martorul Șevcenco Oxana, era în imposibilitate să indice *”În rezultatul audierii copilului XXXXX”*, deoarece acest proces-verbal a fost întocmit la 09.04.2012, iar audierea lui XXXXX a avut loc la 04.04.2012, unde au participat doar ofițerul de urmărire penală Platon Ludmila, reprezentantul legal Olevschi Natalia și pedagogul Țicu Ina, în privința ultimei, apărarea a invocat că de fapt este colaborator al IP Strășeni.

Totodată, instanța de apel a specificat că la (f.d. 24, vol. I), este ordonanța privind efectuarea expertizei din 02.04.2012, din cauza penală nr. 2012330116, (cauza lui Morari Constantin), iar din conținutul acestei ordonanțe se face referire că acuzarea respectivă a fost pornită la 31.03.2012, în baza art. 172 alin. (3) Cod penal, potrivit căreia în perioada anilor 2003-2012, Morari Constantin, aflându-se la domiciliul său, în lipsa celorlalți membrii ai familiei, prin constrângere fizică sau psihică a fiice sale minore XXXXX, și-a satisfăcut poftele sexuale în formă perversă. Astfel, instanța de apel a constatat că un act din altă cauză se regăsește în cauza penală de învinuire a lui Paraschiv-Buga Ion, care a fost începută la 04.04.2012, pe când ordonanța privind dispunerea expertizei este datată cu 02.04.2012, adică până la începerea urmăririi penale.

De asemenea, instanța de apel a atestat că, raportul de expertiza medico - legală nr. 110 din 03.04.2012 (f.d.25, Vol. I), probă pe care prima instanță și-a întemeiat soluția, la fel este datat anterior începerii urmăririi penale, or din conținutul acestui raport, pe partea verso este indicat că: din conținutul ordonanței, pe perioada 2003-2012 a fost violată de către tatăl Morari Constantin.

Instanța de apel a conchis că acest raport este o copie a unui alt raport de expertiză medico-legală, dintr-o altă cauză penală, aparent a lui Morari Constantin, care nu figurează ca complice a lui Paraschiv - Buga Ion, și nici Paraschiv-Buga Ion nu a figurat ca complice a lui Morari Constantin, ceea ce denotă că din nou au fost încălcate prevederile art. 94 pct. 8) Cod de procedură penală, cât și pct. 4) de o persoană care nu are dreptul să efectueze acțiuni procesuale în cauza penală.

Referitor la (f.d. 29, vol. I), instanța de apel a notat că prima instanță în sentință a făcut trimitere la corpul delict, un CD-R cu înregistrări video, deși însăși prima instanță la faza judecării cauzei s-a expus asupra refuzului de a fi vizualizat acest CD-R, din motiv că a fost recunoscut ca corp delict prin ordonanța din 25.05.2012 din cauza penală nr. 2012330116, care la fel este o copie a unei alte ordonanțe din cauza penală de învinuire a lui Morari Constantin, și nu are relevanță asupra cauzei penale de învinuire a lui Paraschiv-Buga Ion.

La (f.d. 115, vol. I), instanța de apel a observat că este ordonanță de conexare a cauzei penale din 21.06.2012, prin care au fost conexate cauzele penale nr. 2012330132 și nr. 2012330274, prin care se constată că prima cauză penală a fost pornită la 04.04.2012, iar a doua cauză penală la 18.06.2012, unde se indică că în cadrul urmăririi penale s-a stabilit că în perioada 2008-2010, XXXXX a fost supusă abuzurilor sexuale de către Paraschiv – Buga Ion, astfel acesta săvârșind infracțiunile prevăzute de art. 171 alin. (3) și 172 alin. (3) Cod penal.

În acest context, instanța de apel a menționat că la (f.d. 120, vol. I), se atestă o copie a procesului-verbal de audiere a lui XXXXX din 02.04.2012, la fel care este datată anterior pornirii urmăririi penale în cauza penală nr. 2012330132 din 04.04.2012, cât și că cauza penală nr. 2012330274 a fost pornită în iunie 2012, iar acțiunea procedurală datează din luna aprilie 2012, astfel nu este clar cum pot fi prezentate acte procedurale efectuate mai înainte de pornirea urmăririi penale.

La (f.d. 129, vol. I), instanța de apel a notat că fără ca să fie întreprinse acțiuni de urmărire penală care să stabilească adevărul în prezenta cauză și să fie îndreptate spre examinarea cauzei sub toate aspectele, după anexarea aceluși proces-verbal la care s-a făcut referire, Paraschiv – Buga Ion, a fost pus sub învinuire, fără vreo probă directă, care să poată demonstra bănuiala rezonabilă, fiindu-i incriminată suplimentar săvârșirea deja a două infracțiuni excepțional de grave - art. 171 alin. (3), 172 alin. (3) Cod penal.

În acest context, instanța de apel a constatat că organul de urmărire penală a preluat probele (raportul de expertiză, unele declarațiile a părții vătămate, declarațiile specialistului, martorilor) din dosarul penal în privința tatălui părții vătămate, care a fost condamnat, nefiind acumulate noi probe de către organul de urmărire penală la învinuirea adusă lui Paraschiv-Buga Ion.

Totodată, instanța de apel a stabilit că urmărirea penală a fost efectuată superficial, fapt confirmat și de către cererea avocatului inculpatului Paraschiv-Buga Ion, la 25.06.2012, (f.d. 135 vol. I), prin care s-a solicitat să fie efectuate mai multe acțiuni de urmărire penală, inclusiv audieri ale martorilor, efectuarea confruntării cât și dispunerea unei expertize medico-legale, în cauza penală respectivă, ca să nu fie apreciate faptele importante doar în baza a celor copii ale expertizelor din altă cauză, cererea care a fost respinsă de către organul de urmărire penală.

Astfel, instanța de apel a constatat că partea acuzării nu a prezentat probe admisibile, pertinente, concludente, utile și veridice care să ateste vinovăția inculpatului Paraschiv - Buga Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.171 alin. (3) lit. b), 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut că potrivit caracteristicii eliberate de Primăria XXXXX din 02.10.2012, inculpatul din vara anului 2008, după decesul tatălui a trecut cu traiul permanent în casa părinților viitoarei soții - Buga Veronica, situată în XXXXX, unde locuiește în prezent (f.d.176).

Instanța de apel a concluzionat că pretinsele fapte indicate în rechizitoriu nu coroborează cu alte probe în ansamblu, ceea ce denotă că învinuirea adusă este una formală, fiind lipsită de probe directe, care să poată proba existența măcar a unui singur episod infracțional, la care să fie indicat locul, timpul, modul de săvârșire a infracțiunii cât și probe ce ar demonstra incontestabil existența faptei infracționale.

Cu referire la declarațiile părții vătămate din 29.09.2017 (f.d. 42, vol. III), instanța de apel a notat că audierea părții vătămate în situația respectivă, cu oferirea acordării posibilității de a lua cunoștință cu declarațiile făcute anterior la faza de urmărire penală, până la începerea audierii, cu acele declarații făcute în procesul-

verbal din 04.04.2012, și în lipsa voinței părții vătămate de a fi audiată, este inexplicabilă or, care a fost necesitatea de a audia suplimentar partea vătămată dacă aceasta sub sancțiunea răspunderii penale a fost audiată de 2 ori, unde a confirmat că între ea și inculpat nu a fost nimic și nu a avut careva relații sexuale.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că în speță nu a fost prezentată nici o probă directă, care să demonstreze existența raporturilor și sau actelor sexuale, nu a fost stabilit cu aproximație nici timpul în care a fost săvârșită infracțiunea, nu este indicat locul în care a avut loc infracțiunea, cu atât mai mult s-a stabilit că inculpatul din anul 2008 locuia în alt loc decât cel unde se pretinde că a fost comisă infracțiunea.

11. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către procurorii în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și Plîngău Alexandru, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe fără modificări.

În argumentarea recursului, recurenții invocă că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar;

- decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu mijlocul probatoriu, adus de către acuzare în sprijinul învinuirii formulate inculpatului și a ajuns la concluzia adoptării unei soluții de achitare, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe, fapt ce n-a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- achitându-l pe Paraschiv-Buga Ion, instanța de apel, nu a luat în considerare toate probele acuzării și nu le-a apreciat la justa lor valoare, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpatului, astfel încălcând prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, conform căruia fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- tabloul general al infracțiunii comise de către inculpatul Paraschiv-Buga Ion, este reflectat în mod obiectiv de ansamblul și altor probe administrate legal la faza urmărire penală și supuse cercetării în cursul procesului, în ambele instanțe de judecată, însă care n- au fost apreciate la justa valoare de către instanța de apel, cum ar fi: declarațiile părții vătămate XXXXX din ședința de judecată (f.d. 44-46, vol. III, f.d. 187, 196-197, vol. II) și de la faza de urmărire penală, declarațiile martorilor Șevcenco Oxana (f.d. 204-208, vol. II), Teberneac Diana (f.d. 34-36, vol. III), Morari Vasile (f.d. 74-76, vol. III), Osmatescu Nina (f.d. 77-79, vol. III), Cotelea Diana (f.d. 84-85, vol. III), Crăciun Maia (f.d. 88-89, vol. III); raportul de expertiză medico-legală nr. 110 din 03 aprilie 2012 (f.d. 25, vol. I), raportul de expertiză psihiatrică ambulatorie nr. 54 sn-2012 din 24.05.2012 (f.d. 52-53, vol. I), corpul delict –

înregistrarea video a audierii minorei din 09 aprilie 2012, recunoscut în calitate de corp delict(f.d. 27-29, vol. I).

- din probele anexate la materialele dosarului, care au fost cercetate atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, cât și prin declarațiile părții vătămate, martorilor audiați în ședință de judecată, declarațiile acestora fiind confirmate prin materialele anexate la cauza penală, vinovăția inculpatului Paraschiv-Buga Ion a fost pe deplin probată;

- ceea ce privește argumentele apărării privitor la nulitatea actelor de procedură și plângerea depusă împotriva acțiunilor organelor de urmărire penală, acuzarea atestă că, potrivit art. 251 Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea aceluși act;

- argumentele apărării precum că nu a fost constatată fapta prejudiciabilă, fapt care, în opinia apărării, este temei de achitare a persoanei în comiterea faptei incriminate, sunt vădit nefondate, fiind întemeiate pe aprecierea subiectivă a probelor administrate în prezentul proces și care constituie o formă de apărare a inculpatului în vederea eschivării acestuia de la răspunderea penală pentru fapta prejudicială comisă;

- prima instanță întemeiat a respins argumentele apărării întemeiate pe declarațiile martorilor apărării Dascal Ion, Paraschiv-Buga Veronica, Paraschiv Olga, Buga Zinaida, Nicolaescu Iulia și Moraru Constantin, depuse la faza judecării, care nu sunt martori oculari circumstanțelor de fapt care au avut loc în prezenta cauză, mai mult, declarațiile respective urmează a fi apreciate în coroborare cu declarațiile părții vătămate, și care sunt combătute atât prin declarațiile părții vătămate, cât și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 110 din 03 aprilie 2012, potrivit căruia, fiind examinată medico-legal la XXXXX s-a constatat că himenul este deflorat cu rupturi vechi, cicatrizate, care sunt consecințele raportului sexual în mod natural recent, nefiind posibil a aprecia timpul deflorării;

- urmează a fi respinse ca fiind vădit nefondate argumentele apărării privitor la imposibilitatea identificării timpului deflorării himenului victimei și respectiv, a timpului comiterii infracțiunii, ori, în circumstanțele cauzei, în care Paraschiv-Buga Ion a avut în timp mai multe raporturi sexuale prin constrângere și a comis mai multe acțiuni violente cu caracter sexual succesive asupra victimei XXXXX, este pertinentă și concludentă concluzia expertului, cu deosebire, având în vedere faptul comiterii infracțiunii în perioada anilor 2008 - 2010 și timpul efectuării examenului medico-legal la 03 aprilie 2012;

- instanța de apel urma să respingă argumentele apărării întemeiate pe declarațiile părții vătămate depuse în ședință de judecată, prin care neagă abuzul sexual comis de către Paraschiv-Buga Ion asupra sa (f. d. 187, 196-197, vol. II), ori, în ședință de judecată, prin declarațiile părții vătămate coroborate cu cele ale martorilor, s-a constatat că partea vătămată a fost influențată negativ să-și schimbe

declarațiile în favoarea lui Paraschiv-Buga Ion, context în care, fiind audiată suplimentar, partea vătămată a făcut declarații care indică direct la persoana lui Paraschiv-Buga Ion, circumstanțe despre care a cunoscut nemijlocit bunica părții vătămate și care coroborează cu probe administrate în proces;

- partea vătămată și-a schimbat declarațiile inopinat și fără nicio explicație, pentru o perioadă de timp, fiind imposibil a stabili locul aflării, fapt ce indică asupra stării psiho-emoționale a părții vătămate în rezultatul acțiunilor de intimidare în scopul modificării declarațiilor în proces. Fiind audiată suplimentar la 29 septembrie 2017, deja la împlinirea majoratului și în circumstanțele formării unei familii proprii, partea vătămată a depus declarații care se deosebesc prin caracterul clar și detaliat privitor la abuzul sexual la care a fost supusă de către Paraschiv-Buga Ion și care confirmă circumstanțele care au stat la baza pornirii urmăririi penale, învinuirii persoanei și care, fiind examinate complet și obiectiv în ședință de judecată constituie temei de fapt și de drept de tragere la răspundere penală în temeiul art. 171 alin. (3) lit. b) și art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal;

- argumentele apărării privitor la starea psiho-emoțională a victimei și pretinsa capacitate de a minți, sunt combătute prin raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr.54 sn - 2012 din 24.05.2012 conform căruia, deși partea vătămată XXXXX suferă de „Retardare mentala moderată”, care indică asupra unor dificultăți de la începutul studiului, reducerea cunoștințelor generale, dificultăți de a face probe la diferențiere și abstractizare, interese limitate, diminuarea memoriei, gândirea concretă, situațională, raționamente primitive, superficiale, slab argumentate, particularitățile psihicului ei și gradul insuficienței intelectuale depistate la ea nu sunt atât de pronunțate ca s-o lipsească de capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, este în stare să perceapă just împrejurările, are capacitatea de a percepe corect circumstanțele importante pentru cauza penală, fapt ce se confirmă inclusiv prin declarațiile martorului Șevcenco Oxana, audiată atât la etapa autosesizării de către organul de urmărire penală, primul contact cu victima supusă actelor de viol și acțiunilor violente cu caracter sexual, cât și la etapa judecării cauzei, deosebindu-se prin caracterul consecvent și respectiv, fiind pertinente și concludente în proces;

- declarațiile lui Paraschiv-Buga Ion în partea în care pretinde că la data comiterii faptei prejudiciabile nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova sau nu se afla la domiciliu în XXXXX, la domiciliul părintesc, sunt vădit eronate, ori, plecarea peste hotarele țării nu a fost pentru perioadă determinată în timp și spațiu, precum nici nu au fost prezentate probe care să confirme că, în perioada anilor 2008 - 2010, perioadă semnificativă de timp, Paraschiv-Buga Ion nu a înnoptat la domiciliul părintesc, context în care instanța de apel urma să aprecieze critic declarațiile martorilor Dascal Ion, Paraschiv- Buga Veronica, Paraschiv Olga, Buga Zinaida, Nicolaescu Iulia și XXXXX, ultimul fiind fratele părții vătămate, cu care a declarat că nu este în relații bune, ori, cel puțin fizic, aceștia nu puteau să se afle permanent în aceleași circumstanțe de timp și loc, fapt ce indică asupra caracterului subiectiv

al declarațiilor, constituind o formă de apărare a lui Paraschiv-Buga Ion, mai mult că martorii respectivi sunt în relații de rudenie, iar Paraschiv-Buga Veronica este soția sa, astfel încât, ipoteza formulată de apărare nu a fost confirmată prin probe pertinente și concludente;

- referitor la declarațiile apărării întemeiate pe faptul că minora a fost violată de tatăl său Morari Constantin, acestea depășesc limitele judecării prezentei cauze;

- fiind audiată în calitate de parte vătămată în cauza penală de învinuire a lui Morari Constantin în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 171 alin. (3) lit. b) și 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, partea vătămată XXXXX a declarat că a fost abuzată sexual atât de către Morari Constantin, tatăl, și Paraschiv-Buga Ion, unchiul, în diferite circumstanțe și perioade de timp;

- este vădit eronată ipoteza apărării precum că minora XXXXX ar fi declarat împotriva lui Paraschiv-Buga Ion cu scopul dezincriminării tatălui, având în vedere faptul că aceasta indică direct și face diferență dintre acțiunile comise de către Morari Constantin și cele comise de către Paraschiv-Buga Ion asupra sa;

- nu poate fi reținută ipoteza apărării precum că partea vătămată se răzbună pe Paraschiv-Buga Ion, ori, nu au fost identificate și probate careva circumstanțe care ar confirma motivul răzbunării, în acest sens fiind pertinente și concludente inclusiv declarațiile martorului Șevcenco Oxana, care desfășoară activitate de specialitate de psiholog și care indică asupra faptului că, deși sunt semne evidente că victima a trăit și re trăit emoții negative în raport cu acțiunile de abuz sexual comise asupra dânzei de către Paraschiv-Buga Ion, lipsesc careva indici precum că dânsa ar manifesta dorință de răzbunare;

- argumentele apărării în care invocă că concluziile psihologului și alte experților judiciari ar fi fost depuse în cadrul unui alt proces penal, sunt absolut neîntemeiate ori, fapta prejudiciabilă comisă de către Paraschiv Buga Ion a fost descoperită în contextul pornirii urmăririi penale în ceea ce privește apărarea drepturilor și intereselor legitime ale victimei minore XXXXX, nefiind astfel justificat a supune victima minoră la audierea repetată, precum și examinarea medico-legală, psihologico-psihiatrică repetată, circumstanțe care determină revictimizarea persoanei și care sunt contrare drepturilor și intereselor legitime ale victimei minore;

- este corectă concluzia primei instanțe privind calificarea infracțiunilor, determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentelor de infracțiuni incriminate;

- instanța de apel nu a motivat întemeiat soluția sa privind achitarea inculpatului Paraschiv-Buga Ion, iar prin neaprecierea obiectivă a probelor cercetate în ședința judiciară, instanța de apel la adoptarea deciziei a admis o eroare de drept, fără a acorda o valoare primară probelor care în opinia acuzării demonstrează vinovăția inculpatului, astfel încât concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în ambele instanțe,

facându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în aceste condiții, instanței de apel îi rămânea doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

12. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință avocatul Banaru Vadim în numele inculpatului, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În argumentare, avocatul Banaru Vadim invocă că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, or instanța de apel a examinat în ședință toate probele din dosar, s-a expus asupra pertinentei, concludenței și coroborării probatoriului, a stabilit just circumstanțele de fapt, a evidențiat erorile admise de organul de urmărire penală și de către procuror, la fel s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în cererea de apel, redând și omisiunile admise de prima instanță.

Totodată, invocă că în cererea de recurs, recurenții nu au indicat cert în ce constă eroarea de drept comisă de instanța de apel, precum și în ce aspecte este incident temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

13. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului

de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Conform art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali – vagi, reprezintă motiv de casare.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1), (2), (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul indică ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că: hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, temei ce s-a confirmat.

Din conținutul recursului ordinar declarat se reține, că procurorul critică soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece contravine circumstanțelor cauzei și probelor administrate în prezenta speță și nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Cât ține de soluția instanței de apel de casare a sentinței primei instanțe de condamnare a inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b), 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul a fost achitat, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel nu a verificat

minuțios toate probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, nu a întreprins toate măsurile de a elucida toate circumstanțele esențiale fără a se expune clar asupra concluziei primei instanțe prin care inculpatul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b), 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Potrivit hotărârii instanței de apel se constată, că în partea descriptivă, instanța de apel, s-a axat pe concluzia că:

”Colegiul penal consideră că la caz nu a fost constatată fapta prejudiciabilă, or ținând cont de prevederile art. 24, 27, 99 – 101 ale Codului de Procedură Penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, conchide că, din probele administrate la materialele dosarului rezultă, că vinovăția inculpatului Paraschiv – Buga Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de: art. 171 alin. (3) lit. b) din Codul penal...și art. 172 alin. (3) lit. a) din Codul penal... nu a fost constatată, la cazul dedus judecării nefiind constatată existența faptei infracțiunii.

...în instanța de apel la rejudecare, fiind audiată suplimentar, partea vătămată, XXXXX a declarat că, nu ține minte ce a declarat la judecătoria Călărași. A declarat că, nu este vinovat inculpatul, că declarațiile lui tata le-a pus lui Buga Ion, deoarece tatăl său la vârsta de 8 ani a violat-o. Buga Ion nu este vinovat. La judecată permanent venea cu procurorul, care venea și o lua cu mașina. El îi spunea ce trebuia de făcut în instanță și ce trebuie să spună, îi spunea să declare că Paraschiv Ion este vinovat. Careva acțiuni sexuale din partea lui Paraschiv Buga Ion nu au fost. ...Era impusă de către procurorul Golban să spună, că Paraschiv Buga Ion este vinovat. Nu a contestat acțiunile care se impuneau să le spună, deoarece era minoră și nu cunoștea nimic din ce trebuia să facă. Când a dat declarații în fața instanței de apel împotriva lui Buga Ion, nu ține minte cine a impus-o să spună că Paraschiv Buga Ion este vinovat.

În acest context, Colegiul penal apreciază că declarațiile părții vătămate la această etapă a procesului nu pot fi considerate neveridice sau puse la îndoială, or în prezent, partea vătămată are vârsta de 24 ani, realizează totalmente cele invocate, la dosar lipsesc careva acte ce ar justifica, că ultima nu realizează cele declarate. La materialele cauzei lipsesc, probe care ar dovedi că ultima este sau a fost influențată de către inculpat sau alte persoane în interesele ultimului. Ba din contra, instanța de apel pune la îndoială declarațiile pe care însăși partea vătămată le neagă date la urmărirea penală, fiind minoră, care ar fi putut fi influențată ușor la acea vârstă, (perioadă în care a suferit de pe urma acțiunilor tatălui său), la darea declarațiilor de către organul de urmărire penală, fapt confirmat de ultima.”

Astfel, instanța de apel constatând, că fapta cu care a fost sesizată prin rechizitoriu nu a avut loc, achită inculpatul din motivul că partea vătămată și-a schimbat declarațiile în favoarea inculpatului, ignorând celelalte probe pe dosar.

În acest sens, Colegiul penal lărgit conchide că de către instanța de apel au fost

total ignorate declarațiile părții vătămate date la faza de urmărire penală(f.d. 19 – 20 v. I) și în cadrul ședinței de judecată în prima instanță(f.d. 44 – 46 v.III) și a martorilor:

- Șevcenco Oxana, prin care a indicat că: „.....pe partea vătămată o cunoaște în virtutea atribuțiilor sale de serviciu. Partea vătămată minoră XXXXX a fost la CNPAC în luna aprilie a anului 2012, pentru a i se efectua audierea legală a minorului în condiții speciale, participând ca evaluator. În cadrul acelei ședințe XXXXX a declarat despre abuzul sexual în formă orală și genitală comisă de către tatăl său biologic Morari Constantin și de către unchiul său Paraschiv – Buga Ion...*Manifestările psihocomportamentale identificate în cadrul evaluării minorei întrunea în sine semne specifice copiilor cu experiență sexuală abuzivă obținută în cadrul familiei*, din aceste considerente partea vătămată minoră ani de-a rândul nu a declarat abuzul sexual suportat în familie. Se bănuia și se discuta pe seama faptului că ambii frați Morari Constantin și Paraschiv – Buga Ion, abuzează sexual copilul, însă s-a luat poziția apărării din partea bunicii minorei, care a reușit să-i inducă XXXXX statutul de fată desfrânată....Procedura de examinare legală care continuă în privința unchiului său, o face pe minoră să trăiască sentimente puternice de alegere între adevărul declarat câțiva ani în urmă despre abuzul sexual suportat din partea lui Paraschiv – Buga Ion și conștientizarea faptului că adevărul poate să conducă spre pedepsirea acestuia cu privațiune de libertate, XXXXX nu este o fire revendicativă, nu caută să fie atrași la răspundere cei pentru care a suferit ea, respectiv ea fiind influențată de către unchiul său Buga – Paraschiv Ion și soția acestuia, în ultimul timp a fost telefonată de către aceștia și i-au fost dăruite bunuri precum telefon, laptop pentru ca ea să își schimbe depozițiile în privința lui Buga – Paraschiv Ion.....*depozițiile minorei au fost făcute instantaneu fără o anumită pregătire sau înscenare, raportul de evaluare psihologică menționează că minora nu este un copil supradotat, are un deficit de dezvoltare și nu poate fi autorul unor scenarii complicate, iar abuzul sexual este un scenariu complicat.....* Încă un argument că primele declarații sunt adevărate este că *a susținut descrierea verbală a actelor sexuale suportate din partea unchiului cu manifestările non-verbale, specifice trăirii dezgustului, neplăcerii, suferinței, manifestate sincron cu ceea ce vorbea*, aceasta nu poate fi o învățătură..... Activează în calitate de psiholog timp de 16 ani și consideră că partea vătămată minoră a declarat adevărul când a fost interviuată pentru prima dată, ea a re trăit real tot ceea ce i s-a întâmplat în realitate.”(f.d. 204-208 v.II);

- Teberneac Diana, care a indicat că: „.....minora inițial a povestit cum au decurs lucrurile în acest caz, ulterior a schimbat ceva în declarații.....Bunica minorei cunoștea despre cele întâmplate între partea vătămată minoră și feciorii săi, însă nu întreprindea careva măsuri, *concluzia finală a fost că minora a confirmat faptul de abuz sexual din partea tatălui și fratelui tatălui său.....*asistentul parental a specificat că *motivul schimbării depozițiilor date de partea vătămată minoră este legat de cadourile primite.....*în cadrul ședințelor s-a înțeles că XXXXX nu dorește să vină la

Centru, din motiv că psihologul o va impune să spună adevărul”(f.d. 34-36 v.III);

- Morari Vasile care a indicat că: „În anul 2012 acesta a aflat că Morari Constantin a fost reținut pe cauza de viol, într-o discuție cu XXXXX, aceasta a comunicat că nu a avut nimic cu tatăl său, în toate se face de vină unchiul său, Paraschiv – Buga Ion. Bunica minorei întorcându-se de la serviciu l-a găsit pe inculpat cu pielea goală lângă minoră, atunci bunica acesteia a bătut-o și *a tăiat-o la mână amenințând-o că dacă va spune cuiva ceva îi va tăia și limba*. În anul 2008 în sat se auzea că XXXXX ar fi avut o relație sexuală cu Paraschiv – Buga Ion, de la consăteni a auzit de abuzul sexual.”(f.d. 74-76, v. III);

- Osmatescu Nina care a declarat că: „...În ședința de judecată întrebând-o pe minora XXXXX de ce nu i-a spus de cele întâmplate, Crăciun Maria a relatat că aceasta este speriată arătând către mâna tăiată a minorei....după condamnare lui Morari Constantin la ultima acasă a venit minora și plângând i-a comunicat că tatăl ei nu este vinovat, dar vinovat de tot ce s-a întâmplat este Paraschiv – Buga Ion. La întrebarea acesteia de ce nu spune adevărul, minora a declarat că inculpatul și soția acestuia i-a dăruit un telefon și calculator, lucruri pe care și le-a dorit de mult timp. Împreună au mers la Morari Vasile, acolo a povestit cum bunica sa a prins-o cu Ion în pielea goală și a bătut-o pentru ca să nu spună la nimeni.....A văzut cum minora XXXXX împreună cu Veronica soția inculpatului s-au dus la mașină de unde a scos un pachet pătrat și i l-a dat minorei, unde ultima a înțeles că înăuntru era telefonul și calculatorul, nepoata sa, Osmatescu Maria, a spus că îi dă calculatorul ei numai ca minora să declare adevărul...”(f.d. 77 – 79 v. III);

- Cotelea Diana care a declarat că: „...În perioada anului 2012 activa în calitate de inspector superior pe minori în cadrul IP Strășeni, a parvenit informația despre un abuz sexual în privința unui copil minor.....s-a discutat ca minora să rămână în grija bunicilor în XXXXX, la care aceasta a refuzat deoarece acolo se află unchiul său Ion care asemenea a abuzat-o sexual, mai mult ca atât bunica minorei cunoștea de toate circumstanțele, însă a amenințat-o să nu spună la nimeni nimic, fetița povestea că era abuzată de către tatăl Constantin și fratele acestuia Ion pe lejanță....”(f.d. 84 – 85 v.III).

La fel, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel nu s-a expus și a lăsat fără apreciere conform art. 101 Cod de procedură penală, declarațiile martorilor Șevcenco Oxana (f.d. 204-208, vol. II), Teberneac Diana (f.d. 34-36, vol. III), Morari Vasile (f.d. 74-76, vol. III), Osmatescu Nina (f.d. 77-79, vol. III), Cotelea Diana (f.d. 84-85, vol. III), Crăciun Maia (f.d. 88-89, vol. III) și raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 54 sn – 2012 din 24.05.2012, care coroborează cu declarațiile părții vătămate date la faza de urmărire penală(f.d. 19 – 20 v. I) și în cadrul ședinței de judecată în prima instanță(f.d. 44 – 46 v.III) și cu declarațiile martorilor indicați mai sus.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, prin declarațiile martorilor sus numiți, și raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 54 sn – 2012 din 24.05.2012, se confirmă ca fiind veridice declarațiile părții vătămate date la faza de

urmărire penală(f.d. 19 – 20 v. I) și în cadrul ședinței de judecată în prima instanță(f.d. 44 – 46 v.III), prin care partea vătămată minoră descrie în detalii cum a fost abuzată sexual de către inculpatul Paraschiv – Buga Ion.

În continuare, Colegiul penal lărgit stabilește că, conform procesului verbal al ședinței de judecată din 01.12.2021 în instanța de apel(f.d. 170 – 171 v.IV), conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța examinând probele și înscrisurile din materialele cauzei, nu a examinat declarațiile părții vătămate date în instanța de apel la data de 29.09.2017(f.d. 44 – 46 v. III) și nici nu le-a consemnat în procesul verbal, însă în decizie, instanța de apel s-a expus asupra acestor declarații(f.d. 203 – 204 v. IV), fapt ce contravine art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, care prevede că: „Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.”

Instanța de apel nu a motivat întemeiat soluția sa privind achitarea inculpatului Paraschiv-Buga Ion, or, instanța de apel nu s-a expus asupra admisibilității probelor acuzării, la fel aceste probe nu au fost supuse unei minuțioase cercetări, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în aceste condiții, instanței de apel îi rămânea doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, decizia instanței de apel din 13 aprilie 2022 se bazează pe niște concluzii greșite formulate de instanța de apel fără a fi efectuată analiza obiectivă, multiaspectuală și corespunzătoare a probelor în raport cu elementele de fapt constatate cu privire la faptele inculpatului.

În continuare, Colegiul penal lărgit mai indică că, instanța de apel nu s-a expus și nici nu a supus aprecierii faptul că partea vătămată și-a schimbat declarațiile diametral opus prin prisma declarațiilor: **părții vătămate**(f.d. 45 v. III) și a martorilor(f.d. 206 v. II; f.d. 35verso, v.III) care au indicat că inculpatul și soția acestuia i-au adus cadouri părții vătămate, mai mult, martorul Morari Vasile a indicat(f.d. 75 v. III) că bunica părții vătămate ar fi tăiat-o la mână amenințând-o pe minoră să nu spună nimic, iar martorul Osmatescu Nina a confirmat că partea vătămată avea mâna tăiată, că minora a dormit o noapte la ea și i-a povestit cum Ion a impus-o să întrețină relații sexuale(f.d. 78, v. III).

Mai mult, Colegiul penal lărgit susține că, instanța de apel la aprecierea declarațiilor martorilor Dascal Ion, Paraschiv – Buga Veronica, Paraschiv Olga, Buga Zinaida, Nicolaescu Iulia și Moraru Constatin, urma să țină cont că, cu toți acești martori inculpatul se află în relații bune, iar cu câțiva dintre ei în relații de rudenie.

În acest sens, se notează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c.

Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, **să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.**

Colegiul penal lărgit, susține că, instanța de apel la aprecierea declarațiilor părții vătămate urma să țină cont și de jurisprudența CtEDO cauza C.A.S și C.S. împotriva României din 20.03.2012, prin care *a recunoscut în mod clar că statele au o obligație pozitivă în temeiul art. 3 și 8 din Convenție să asigure o anchetă penală efectivă a cazurilor de violență împotriva copiilor și a considerat în pct. 81, că „având în vedere importanță acordată reacției victimei, autoritățile nu au fost conștiente de vulnerabilitatea deosebită a tinerilor și de factorii psihologici speciali implicați în cazurile privind abuzul sexual comis cu violență asupra minorilor, particularități care ar fi putut explica ezitățile victimei în reclamarea abuzului și în descrierea faptelor”.*

Totodată, ținând cont de circumstanțele speciale ale cauzei – învinuirea de săvârșire a infracțiunilor cu caracter sexual asupra unei minore de vârsta de 10 ani la momentul comiterii faptelor (conform actului de învinuire), urma să se țină cont și principiile stipulate în Convenția Consiliului Europei privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale de la Lanzarote, din 25 octombrie 2007, ratificată de către Republica Moldova prin Legea nr. 263 din 19.12.2011, în art. 30, care prevede că toate cercetările și procedurile penale se desfășoară în interesul superior al copilului și cu respectarea drepturilor acestuia.”

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel la adoptarea soluției în cauză, nu a ținut cont de toate circumstanțele expuse supra, și a examinat și motivat superficial decizia pronunțată, prin ce pe cale de consecință se atestă că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, confirmându-se în prezenta cauză temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în baza căruia decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel.

14. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel declarate și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat de procuror, nominalizate și în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, în baza probelor cercetate în ședința de judecată a instanței de apel, cu respectarea cerințelor art. 414, 415 Cod de procedură penală, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu și echitabil, să

pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, conformă cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

15. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorii în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și Plîngău Alexandru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2022, în cauza penală privindu-l pe **Paraschiv-Buga Ion XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este supusă căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **10 noiembrie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Stratulat Galina

Burduh Victor

Bejenaru Iurie